

Ćwiczenie 11 – układ równań nieliniowych, metoda Newtona

Treść zajęć:

funkcja w *m*-pliku funkcyjnym - powtórzenie

Cel zajęć:

Poznanie metody poprzez jej zaprogramowanie rozwiązanie układu równań nieliniowych, metoda Newtona dla układu równań,

Wzory, algorytm:

Równanie zwisu liny

równanie osi liny pod własnym ciężarem:

$$y = \frac{H}{q} \cosh \left[\frac{q}{H} (x + C_1) \right] + C_2$$

gdzie H – jest naciągiem liny (rzut siły podłużnej na os pozioma), q – ciężarem jednostkowym liny, stałe C_1 i C_2 wyznaczane są z warunków brzegowych długość liny wyraża się wzorem:

$$s = \frac{H}{q} \sinh \left[\frac{q}{H} (l + C_1) \right] - \frac{H}{q} \sinh \frac{qC_1}{H}$$

Znając długość liny i jej ciężar jednostkowy a także warunki brzegowe (współrzędne miejsca zamocowania) można wyliczyć potrzebny naciąg liny i stałe całkowania.

Metoda Newtona dla układu równań nieliniowych:

$$\mathbf{f}(\mathbf{x}) = \mathbf{0}$$

daje następujące kolejne oszacowania rozwiązania:

$$\mathbf{x}_{i+1} = \mathbf{x}_i - \frac{1}{J} \begin{bmatrix} \frac{\partial f_2}{\partial x^{(2)}} & -\frac{\partial f_1}{\partial x^{(2)}} \\ -\frac{\partial f_2}{\partial x^{(1)}} & \frac{\partial f_1}{\partial x^{(1)}} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} f_1 \\ f_2 \end{bmatrix}_{x=x_i}$$

gdzie jacobian:

$$J = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x^{(1)}} & \frac{\partial f_1}{\partial x^{(2)}} \\ \frac{\partial f_2}{\partial x^{(1)}} & \frac{\partial f_2}{\partial x^{(2)}} \end{bmatrix}$$

Problem:

Znając długość liny $l = 27$ [m], jej ciężar jednostkowy $q = 42$ N/m oraz wiedząc, że jest ona rozpięta między dwoma punktami oddalonymi o 25 m przy różnicy wysokości 7 m, określić naciąg liny (rzut siły na poziomy kierunek) oraz stałe całkowania i sporządzić wykres osi liny. Wskazówka: rozwiązać wstępnie zadanie dla dowolnej wartości naciągu, a następnie określić właściwy naciąg metodą prób i błędów.

Rozwiązanie

(kod matlaba)

```
% Adam Zaborski, ćw. 11, m-plik funkcyjny
```

```
function f = f_11(H_q, c_1, c_2, x)
```

```
f = H_q * cosh((x + c_1) / H_q) + c_2;
```

```
%-----
```

```
% Adam Zaborski, ćw. 11 - metoda Newtona dla układu równań
```

```
% użycie funkcji z m-pliku funkcyjnego
clc
clear all
format compact
q = 42;
dlu = 25;
wys = 7;
H = 1039.35    % wartość "ręcznie" zmieniana tak, by długość liny była równa 27 [m]
Hq = H / q;
krok = 0.001;
eps = 0.001;
c = [1, 1];
for i = 1:1:20
    f1 = f_11( Hq, c(1), c(2), 0 );
    f2 = f_11( Hq, c(1), c(2), dlu ) - wys;
    f = [f1, f2];
    f11 = f_11( Hq, c(1) + krok, c(2), 0 );
    f12 = f_11( Hq, c(1), c(2) + krok, 0 );
    f21 = f_11( Hq, c(1) + krok, c(2), dlu ) - wys;
    f22 = f_11( Hq, c(1), c(2) + krok, dlu ) - wys;
    a = [(f11-f1)/krok, (f12-f1)/krok; (f21-f2)/krok, (f22-f2)/krok];
    J = det( a );
    b = [(f22-f2)/krok, -(f12-f1)/krok; -(f21-f2)/krok, (f11-f1)/krok];
    c1 = c';
    c1 = c' - 1 / J * b * f;
    c = c1';
    if norm( f ) < eps
        break;
    end
end
end
i, c, f
dlu_c = Hq*sinh((dlu+c(1))/Hq)-Hq*sinh(c(1)/Hq)
% dane do wykresu
n = 100;
for i = 1:1:n+1
    x1(i) = dlu / n * (i-1);
    y1(i) = f_11( Hq, c(1), c(2), x1(i) );
end
plot(x1, y1)
xlabel('x [m]')
ylabel('y [m]')
title('Swobodny zwis liny')
grid on
axis equal
xlim([0, 25])
ylim([-2, 7])
```

Wykres:

